

**ZARZĄDZENIE Nr 3160/2016**  
**PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA**  
**z dnia 22.11.2016 r.**

**w sprawie przyjęcia i przekazania pod obrady Rady Miasta Krakowa projektu uchwały Rady Miasta Krakowa zmieniającej uchwałę Nr LXXIV/941/09 w sprawie określenia szczegółowych zasad przyznawania przez Gminę Miejską Kraków pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych, szczegółowych zasad ustalania wysokości odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz trybu ich pobierania, a także zasad częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat.**

Na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 i 1579) zarządza się, co następuje:

§ 1. Postanawia się przyjąć i przekazać pod obrady Rady Miasta Krakowa projekt uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie przyjęcia i przekazania pod obrady Rady Miasta Krakowa projektu uchwały Rady Miasta Krakowa zmieniającej uchwałę Nr LXXIV/941/09 w sprawie określenia szczegółowych zasad przyznawania przez Gminę Miejską Kraków pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych, szczegółowych zasad ustalania wysokości odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz trybu ich pobierania, a także zasad częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat.

§ 2. Wykonanie zarządzenia powierza się Sekretarzowi Miasta.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

UCHWAŁA NR  
RADY MIASTA KRAKOWA

z dnia

zmieniająca uchwałę Nr LXXIV/941/09 w sprawie określenia szczegółowych zasad przyznawania przez Gminę Miejską Kraków pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych, szczegółowych zasad ustalania wysokości odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz trybu ich pobierania, a także zasad częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15, art. 40 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 i 1579) oraz art. 17 ust. 2 pkt 4, art. 50 ust. 2 i 6, art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 i 1583) uchwała się, co następuje:

§ 1. W uchwale Nr LXXIV/941/09 Rady Miasta Krakowa z dnia 3 czerwca 2009 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad przyznawania przez Gminę Miejską Kraków pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych, szczegółowych zasad ustalania wysokości odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz trybu ich pobierania, a także zasad częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2009 r. Nr 420, poz. 3041), wprowadza się następujące zmiany:

1) § 2 załącznika nr 1 do uchwały otrzymuje brzmienie:

„§ 2. 1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone na terenie Gminy Miejskiej Kraków obejmują w szczególności:

- 1) wspieranie w uczeniu i rozwijaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, w tym:
  - a) kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania,
  - b) motywowanie do aktywności, leczenia i rehabilitacji,
  - c) prowadzenie treningów umiejętności samoobsługi i umiejętności społecznych,
  - d) wspieranie w codziennych czynnościach życiowych;
- 2) interwencje i pomoc w życiu w środowisku i rodzinie, w tym:
  - a) pomoc w radzeniu sobie w sytuacjach kryzysowych: poradnictwo specjalistyczne, interwencje kryzysowe, wsparcie psychologiczne, rozmowy terapeutyczne,
  - b) ułatwienie dostępu do edukacji i kultury,
  - c) doradztwo w zakresie możliwości uzyskania pomocy ze strony innych instytucji,
  - d) pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,
  - e) kształtowanie pozytywnych relacji w rodzinie oraz odpowiednich postaw wobec osoby objętej pomocą;
- 3) wspieranie i trening w zakresie wspomagania procesu leczenia, w tym:
  - a) wsparcie i trening umiejętności pielęgnacji osoby objętej pomocą, w tym: utrzymania higieny, zmiany opatrunków, użycia środków pomocniczych, materiałów medycznych i przedmiotów ortopedycznych,
  - b) wsparcie i trening w zakresie uzgadniania i pilnowania terminów badań, zabiegów, wizyt u lekarza,

- c) wsparcie i trening w zakresie pilnowania podawania leków oraz obserwowania ewentualnych skutków ubocznych ich stosowania,
  - d) pomoc w dotarciu do placówek służby zdrowia oraz placówek rehabilitacyjnych.
2. W przypadku rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być również świadczone między innymi poprzez:
- 1) przejęcie czasowej opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym w celu umożliwienia rodzicom:
    - a) załatwienia spraw związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego, np. zrobienie zakupów,
    - b) załatwienia spraw urzędowych,
    - c) dbania o własne zdrowie, np. wizyty u lekarza, korzystanie z rehabilitacji,
    - d) odpoczynku, np. poprzez wspólne wyjście;
  - 2) odprowadzanie i przyprowadzanie dziecka niepełnosprawnego do/z przedszkola lub szkoły”;
- 2) w § 4 załącznika nr 1 do uchwały:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zakres i wymiar przyznawanych specjalistycznych usług opiekuńczych określony w decyzji administracyjnej, jest uzależniony od sytuacji osoby lub rodziny, która ma zostać objęta pomocą, w tym w szczególności:

    - 1) liczby osób chorych i niepełnosprawnych w rodzinie i ich stanu zdrowia;
    - 2) sytuacji zawodowej członków rodziny;
    - 3) innych czynników mogących mieć wpływ na zakres koniecznego wsparcia ze strony osób innych.”,
  - b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przy ustalaniu zakresu specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w rodzinie z dzieckiem niepełnosprawnym uwzględnione zostaną ponadto:

    - 1) poziom samodzielności dziecka;
    - 2) uzasadnione potrzeby dziecka i jego rodziny;
    - 3) możliwości wsparcia i udzielenia pomocy ze strony rodziny i środowiska;
    - 4) warunki w jakich mają być świadczone usługi, w tym warunki lokalowe.”,
  - c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Przyznanie osobie lub rodzinie specjalistycznych usług opiekuńczych poprzedzone będzie dokonaniem ustaleń dotyczących wymiaru i zakresu udzielanego wsparcia pomiędzy pracownikiem socjalnym, osobą realizującą usługi (przedstawicielem podmiotu realizującego usługi) i osobą lub rodziną ubiegającą się o pomoc. Ustalenia te dokonywane będą w trakcie spotkania diagnostycznego w miejscu zamieszkania osoby lub rodziny.”,
  - d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Maksymalny czas świadczenia usług wynosi 20 godzin tygodniowo, z zastrzeżeniem ust. 5 i 6.”,
  - e) po ust. 5 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Czas świadczenia usługi określonej w § 2 ust. 2 pkt 1 nie może przekroczyć 50% ogólnego czasu świadczenia usług.”;
- 3) § 2 załącznika nr 2 do uchwały otrzymuje brzmienie:
- „§ 2. 1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są świadczone nieodpłatnie w przypadku, gdy dochód osoby objętej usługami lub dochód na osobę w rodzinie, z zastrzeżeniem ust. 2, nie przekracza kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

2. W przypadku rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym, specjalistyczne usługi opiekuńcze są świadczone nieodpłatnie w przypadku, gdy dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 200 % kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.”

4) § 4 załącznika nr 2 do uchwały otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Rodziny, z wyłączeniem rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym, w których dochód na osobę przekracza kryterium dochodowe określone w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, ponoszą odpłatność za usługi w wysokości zależnej od dochodu, zgodnie z poniższą tabelą:

<b>Dochód na osobę w rodzinie w stosunku do kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.</b>	<b>Wysokość odpłatności za jedną godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych:</b>
powyżej 100% do 120%	3 % kosztu godziny usług
powyżej 120% do 150%	5 % kosztu godziny usług
powyżej 150% do 175%	7 % kosztu godziny usług
powyżej 175% do 200%	10 % kosztu godziny usług
powyżej 200% do 250%	20 % kosztu godziny usług
powyżej 250% do 300%	40 % kosztu godziny usług
powyżej 300% do 350%	50 % kosztu godziny usług
powyżej 350% do 400%	60 % kosztu godziny usług
powyżej 400% do 450%	80 % kosztu godziny usług
powyżej 450%	100 % kosztu godziny usług

5) po § 4 załącznika nr 2 do uchwały dodaje się § 4a w brzmieniu:

„§ 4a. Rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym, w których dochód na osobę przekracza 200 % kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, ponoszą odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze w wysokości zależnej od dochodu, zgodnie z poniższą tabelą:

<b>Dochód na osobę w rodzinie w stosunku do kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.</b>	<b>Wysokość odpłatności za jedną godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych:</b>
powyżej 200% do 225%	7 % kosztu godziny usług
powyżej 225% do 250%	10 % kosztu godziny usług
powyżej 250% do 300%	20 % kosztu godziny usług
powyżej 300% do 350%	30 % kosztu godziny usług
powyżej 350% do 400%	40 % kosztu godziny usług
powyżej 400% do 450%	50 % kosztu godziny usług
powyżej 450% do 500%	60 % kosztu godziny usług
powyżej 500% do 550%	80 % kosztu godziny usług
powyżej 550%	100% kosztu godziny usług

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Krakowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego.

## Uzasadnienie

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z późn. zm.) zwanej dalej „Ustawą” do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osoby, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób.

Według art. 50 ust. 1 Ustawy, osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych.

Przepis art. 50 ust. 2 Ustawy, stanowi że usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

W myśl art. 50 ust. 4 Ustawy, specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Zgodnie z art. 50 ust. 6 Ustawy, rada gminy określa w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

Aktualnie tematyka specjalistycznych usług opiekuńczych uregulowana jest uchwałą Nr LXXIV/941/09 Rady Miasta Krakowa z dnia 3 czerwca 2009 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad przyznawania przez Gminę Miejską Kraków pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych, szczegółowych zasad ustalania wysokości odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz trybu ich pobierania, a także zasad częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2009 r. Nr 420, poz. 3041).

Uchwała ta, obejmuje swoim zakresem także usługi opiekuńcze świadczone na rzecz rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi.

Pierwszym pełnym rokiem realizacji usług dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi na podstawie ww. uchwały był rok 2010. Objęto wówczas pomocą 43 rodziny. W roku 2011 i 2012 z pomocy korzystało 38 rodzin. W 2013 r. usługami objęto 40 rodzin, a w roku 2014 – 47 rodzin. W związku z podejmowanymi systematycznie działaniami zmierzającymi do zwiększenia liczby rodzin objętych wsparciem – w 2015 r. liczba rodzin zwiększyła się do 59. Z danych Wydziału Spraw Społecznych UMK w Krakowie wynika, że w 2015 r. 998 rodzin otrzymywało dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego. Dodatek ten, mogą uzyskać rodziny, których dochód nie przekracza kryterium dochodowego określonego w ustawie o świadczeniach rodzinnych.

Tym samym można uznać, że znacznie więcej rodzin mogłoby się ubiegać o pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi.

Mając na uwadze specyfikę pomocy adresowanej do rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi proponuje się, by w ramach powołanej wyżej delegacji ustawowej, wprowadzić szczegółową regulację odnoszącą się do wsparcia w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi. U podstaw przyjęcia takiego rozwiązania leży założenie, że rodzina będąca środowiskiem optymalnego rozwoju dziecka

niepełnosprawnego, z uwagi na jego rozszerzone potrzeby jak i specyfikę rozwoju psychicznego, wymaga adekwatnego wsparcia, dostosowanego do sytuacji tego dziecka.

Z uwagi na powyższe, proponuje się zmianę uchwały Nr LXXIV/941/09 poprzez przyjęcie norm prawnych, na podstawie których rodziny z dziećmi niepełnosprawnymi będą mogły korzystać ze specjalistycznych usług opiekuńczych przeznaczonych wyłącznie dla nich, świadczonych w szczególności przez specjalistów.

Jako szczególną formę specjalistycznych usług opiekuńczych przewiduje się możliwość przejęcia czasowej opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym w celu umożliwienia rodzicom załatwienia spraw związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego, np. robienie zakupów, załatwienia spraw urzędowych, wizyty u lekarza, korzystanie z rehabilitacji czy odpoczynku. Pomocne będzie także skorzystanie z usługi w formie odprowadzania i przyprowadzania dziecka niepełnosprawnego do/z przedszkola lub szkoły.

Proponowana uchwała wprowadza także szczególne zasady ponoszenia odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi. W przypadku, gdy dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 200 % kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, usługi świadczone są nieodpłatnie. Rodziny, w których dochód na osobę przekracza 200 % kryterium dochodowego, ponoszą odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze w wysokości zależnej od dochodu, przy czym pełną odpłatność ponosić będą rodziny, których dochód na jedną osobę w rodzinie przekroczy 550 % kryterium dochodowego.

Aktualnie, zgodnie z uchwałą Nr LXXIV/941/09 Rady Miasta Krakowa z dnia 3 czerwca 2009 r. nieodpłatne specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone są dla rodzin, w tym dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi, w których dochód na osobę nie przekracza 100 % kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, a pełną odpłatność ponoszą rodziny, w których dochód na osobę w rodzinie przekracza 450 % kryterium dochodowego.

Nowe formy specjalistycznych usług opiekuńczych przeznaczonych wyłącznie dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi, uwzględniające specyfikę sprawowania opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym oraz ustalenie bardziej korzystnych dla rodzin zasad ponoszenia odpłatności za usługi mogą znacząco przyczynić się do zwiększenia ilości rodzin, które zdecydują się na korzystanie z pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Realizacja uchwały nie ma wpływu na dochody Gminy Miejskiej Kraków. Z wykonaniem uchwały wiąże się wydatkowanie środków budżetowych Gminy. Środki finansowe na pokrycie kosztów usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi, w 2016 r., zostały uwzględnione w planie finansowym Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miasta Krakowa dz. 852, rozdz. 85228, § 2360, zadanie nr SO/PSD/12, GWSMK – kwota 346 500 zł.

W roku 2017, w związku z realizacją Programu planuje się wzrost kosztów usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi o kwotę 115 500 zł. Środki zostaną zabezpieczone w Wieloletniej Prognozie Finansowej w kwocie 462 000 zł.

Realizacja uchwały nie wymaga zwiększenia zatrudnienia do obsługi realizacji zadania (także w latach następnych).

Przyjęcie uchwały nie będzie wymagało zwiększenia wydatków na funkcjonowanie Wydziałów Urzędu Miasta Krakowa lub miejskich jednostek organizacyjnych, a także w przyszłości nie będą ponoszone inne dodatkowe koszty niż wskazane powyżej.

Mając na względzie powyższe, przedłożenie Radzie Miasta Krakowa projektu uchwały jest uzasadnione.